

Пратилъ царя да повикатъ баща му на стареца. Намѣрили го и го довели при царя. Влѣлъ старика безъ всѣка патерица. Влѣлъ леко, очитѣ му ясни, добрѣ чува, добрѣ разбира и разбрано говори. Показалъ царя зърното на стареца. Погледалъ го старецътъ, повъртѣлъ го въ ржката си и казалъ:

— Отодавна не бѣхъ видѣлъ азъ нѣкогашно жито!

Отхапалъ дѣдото малко, вкусналъ го:

— Това сжщото е, казалъ.

— Кажи ми, дѣдо, дѣ се е раждало такова жито? Ти самъ на нивата си не си ли сѣялъ такова сѣме? Не си ли купувалъ на врѣмето си такова жито?

Старецътъ казалъ:

— Въ мое врѣме такова жито се раждаше на всѣкждѣ. Съ такова жито нѣкога азъ съмъ се хранилъ и хората съмъ хранилъ.

— Тогава кажи ми, дѣдо, попиталъ царя, купуваше ли такова жито, или самъ на нивата си го сѣеше?

Стареца се засмѣлъ.

— Въ мое врѣме, казалъ той, никой не можеше и да помисли за такъвъ грѣхъ — хлѣбъ да купува и продава. Пъкъ и никой не знаеше, какво нѣщо е пари. За всички имаше доволно хлѣбъ. Азъ самъ такова жито съмъ сѣялъ и жъналъ.

— Кажи ми тогава, дѣдо, дѣ си сѣялъ такова жито, и кждѣ ти сж били нивитѣ?

Отговорилъ стареца:

— Кой кждѣто орѣше, тамъ бѣше му и нивата. Земята бѣше свободна. Мое-твое, тогава незнаехме що е. Свое нѣщо тогава наричахме само труда.

— Кажи ми, казалъ царьтъ, още двѣ нѣща: Първо — защо тогава такова едро жито се е раждало, а сега